

Jaarverslag 2013

Vlaamse Hogescholenraad

Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
Arteveldehogeschool
Erasmushogeschool Brussel
Groep T - Internationale Hogeschool Leuven
Hogere Zeevaartschool
Hogeschool Gent
Hogeschool PXL
Hogeschool West-Vlaanderen
HUB-KAHO
Karel de Grote-Hogeschool
Katholieke Hogeschool Leuven
Katholieke Hogeschool Limburg
Katholieke Hogeschool VIVES Noord
Katholieke Hogeschool VIVES Zuid
LUCA School of Arts
Thomas More Kempen
Thomas More Mechelen-Antwerpen

pagina 3	Voorwoord
5	Onderwijsbeleid
5	Een transparanter opleidingsaanbod
5	Naar meer samenwerking tussen secundair en hoger onderwijs voor een betere oriëntering
6	Het toelaten van havostudenten tot de bacheloropleidingen
7	Bespreking academische kalender en opstart ad-hoc werkgroep VLIR-VLHORA
7	Meer remediëringstijd voor behalen taalvereisten
8	Onderhandelingen over het decreet ter versterking van het hoger beroepsonderwijs
8	Hogescholen geven advies bij het vereenvoudigingsdecreet
9	Titels ter specificatie voor professionele bacheloropleidingen
9	Andere besproken onderwijsdossiers
11	Onderzoeksbeleid
11	Vertegenwoordiging hogescholen in de Raad van Bestuur van Herculesstichting
11	VLHORA-vertegenwoordiging in de commissies van de VRWI
12	IWT-fonds met maatschappelijke finaliteit
12	Intern VLHORA-project onderzoekindicatoren
13	Financieringsbeleid
13	VLHORA klaagt opnieuw onderindexering enveloppe aan
13	Evaluatie Financieringsdecreet
14	Voorstellen tot hervorming systeem studiegelden
14	Voorstel om giften en schenkingen aan hogescholen te defiscaliseren
17	Sociaal beleid
17	Studiedag "Hoe om te gaan met informatie verkregen in een studentrelatie?"
18	Krachtgericht op stap met studenten in armoede
18	Naar een definitieve oplossing voor de RSZ-regeling in het jobstudentenstatuut?
19	Psychosociale dienstverlening studentenvoorzieningen en Teleblok
19	Centen voor studenten: de studiekosten
19	Studenten en het leefloon
20	Digitaal Aanvraagformulier Studietoelagen door Intermediairs
21	Opleidingscheques
21	Aanmoedigingsfonds
22	Werkgroep Sociaal Beleid
24	Kwaliteitszorgbeleid
24	Vorbereiding eerste ronde instellingsreviews
25	Personeelsbeleid
25	Onderwijsdecreet XXIII
25	Andere wijzigingen in regelgeving personeel
26	Vraag tot hervorming AHOVOS-loonmotor betreffende voordelen van alle aard
26	Hogescholen betrokken bij Capelo-project van de overheid
27	Lerarenopleiding
27	Onderwijsbevoegdheid van en lerarenopleiding voor academische bachelors
27	Hogescholen werken aan de leraar van de toekomst
29	VLHORA DOOR EN VOOR HET HOGER ONDERWIJS
29	Overleg en vertegenwoordiging
29	VLHORA als cont(r)actorganisatie
29	ICT
30	Hogescholen een blijvend sterk merk
30	VLHORA internationaal
32	A HAPHE project
33	Tempus-project: opstart van samenwerkingsverbanden in Servië
33	VLHORA vraagt verder overleg met ministers
33	VLHORA op hoog niveau
34	VLHORA informeert
35	Learning Outcomes

vergaderzaal 5

Voorwoord

De hogeschoolcontext veranderde in 2013 drastisch omwille van de implementatie van het integratiedecreet. De integratie van de meeste academische opleidingen in de universiteiten (meestal zonder fysieke verhuizing) zette bovendien ook fusie- en clusterbewegingen in gang. Deze beweging biedt de hogescholen ook kans op duidelijke profilering en sterke focus. Het blijft voor de studenten en de maatschappij waarin ze als afgestudeerden zullen terechtkomen echter van groot belang dat er voldoende samenwerking is in de hele hogeronderwijsruimte. Daarbij hoort ook de wisselwerking met het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aan de hogescholen (en de link met het academisch onderzoek). Deze twee elementen zijn ook van het grootste belang voor de internationale positionering van onze opleidingen, onze studenten en onze afgestudeerden. Voor de hogescholen in VLHORA horen daar ook internationaal erkende specificaties voor hun bachelorstudenten bij.

In 2013 werd ook een nieuw HBO5-decreet afgewerkt. De hogescholen waren bijzonder ontgoocheld over de manier waarop de aangekondigde 'versterking' van dat hoger beroepsonderwijs vorm werd gegeven. Net omdat de hogescholen het belang inzien van dit hoger beroepsonderwijs van niveau 5 (de ontbrekende sport op de ladder tussen het secundair onderwijs en de bacheloropleidingen) protesteerden ze sterk tegen de halfslachtige oplossingen, het gebrek aan middelen en aan mogelijkheden tot vernieuwende uitbouw van dit onderwijsniveau. Desalniettemin zullen de hogescholen samen met hun partners in de samenwerkingsverbanden hierin concrete initiatieven nemen, maar ze hopen ook dat anderen inzien dat dit middelen en pragmatische oplossingen zal vergen.

Dit alles moet ook bijkomende mogelijkheden bieden om de oriëntering (en mogelijk heroriëntering) van jongeren beter te laten verlopen. De aanzetten van een grondige aanpak zijn samen met vele stakeholders in 2013 al gegeven. De maatschappij heeft nood aan voldoende hoger opgeleiden en de jongeren hebben recht op ontplooiing van hun eigen talenten. Het aanbod van de hogescholen is en wordt daar verder op afgestemd. De groei van de studenten, niet het minst in opleidingen die leiden naar knelpuntberoepen en/of STEM-opleidingen, is daarom een uitstekende zaak. De erkenning daarvan door het ter beschikking stellen van voldoende middelen, aangepast aan deze groei, is daarom een noodzaak.

2014 is een verkiezingsjaar. Wanneer u dit te lezen krijgt, hebben de verkiezingen zelfs al plaatsgevonden. In de aanloop bepleitten vele partijen het belang van onderwijs en kansen voor iedereen. De VLHORA en de hogescholen zullen er blijven voor ijveren dat dit ook daadwerkelijk wordt mogelijk gemaakt, met middelen, met krachtdadig en vereenvoudigd bestuur en met gepaste autonomie voor de instellingen. De hogescholen hebben samen met de universiteiten deze en andere belangrijke verzuchtingen voor de komende legislatuur in een memorandum van universiteiten en hogescholen verzameld. Dat memorandum willen we, samen met dit jaarverslag, ten zeerste ter lectuur aanbevelen.

Marc Vandewalle
secretaris-generaal

Toon Martens
voorzitter

“De VLHORA is een koepelorganisatie die de belangen van de hogescholen uitdraagt vanuit een maatschappelijk breed gedragen beleidsvisie.”

Hieraan koppelden de leden zes strategische doelstellingen van de VLHORA als koepelorganisatie:

- Vanuit de unieke positie als koepelorganisatie verdedigt de VLHORA de belangen van alle Vlaamse hogescholen en is daarbij de gesprekspartner van die hogescholen met de overheid.
- De VLHORA positioneert zowel in Vlaanderen als internationaal de maatschappelijke meerwaarde van de hogeschoolwerking op een krachtige en duidelijke manier. De VLHORA doet daarvoor aan actieve netwerking.
- De VLHORA maakt onderling eenduidige afspraken om de publieke middelen zo efficiënt en effectief mogelijk voor het maatschappelijk doel van de hogescholen in te zetten.
- De VLHORA faciliteert internationale beleidsafstemming en benchmarking door actieve participatie in internationale netwerken.
- De VLHORA maakt zijn positie duidelijk door zijn werking te focussen op een aantal duidelijke thema's.
- De VLHORA werkt actief samen met alle partners van de VLUHR.

Onderwijsbeleid

Een transparanter opleidingsaanbod

Eind 2012 werd binnen de VLHORA beslist om een transparantieoefening te organiseren waarbij het opleidingsaanbod zou worden doorgelicht en aanpassingen (afschaffen van afstudeerrichtingen, naamswijzigingen, verzelfstandigingen van afstudeerrichtingen, ...) konden worden voorgesteld. De uitwerking gebeurde in ad-hocwerkgroepen die werden ingedeeld volgens de studiegebieden en geclusterde studiegebieden. De resultaten van deze oefening zijn besproken en vastgelegd door de Algemene Vergadering. Naast voorstellen voor naamswijzigingen die bijvoorbeeld transparanter de inhoud van de opleiding/afstudeerrichting weergeven of beter afgestemd zijn op beroepstitels, werden ook twee verzelfstandigingen van afstudeerrichtingen tot afzonderlijke opleidingen aangevraagd. Zodoende kan de noodzakelijke vergelijkbaarheid, duidelijkheid en transparantie in benamingen gerealiseerd worden (cf. Art. II. 102 §3 in de Codex Hoger Onderwijs). Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag was reeds duidelijk geworden dat alle gevraagde aanpassingen door de VLUHR aan de lijst voor het academiejaar 2014-2015 werden goedgekeurd met uitzondering van de aanvragen voor verzelfstandiging van de afstudeerrichtingen naar opleidingen. In de argumentatie hiervoor verwijst de overheid onder andere naar het feit dat een decretaal kader ontbreekt en dat slechts enkele afstudeerrichtingen zijn geschrapt.

Naast voorstellen voor naamswijzigingen zijn ook twee verzelfstandigingen van afstudeerrichtingen tot afzonderlijke opleidingen aangevraagd

De oorspronkelijke bedoeling van de oefening was immers om alle afstudeerrichtingen af te schaffen tenzij er goede redenen zijn om ze te behouden (zoals bijvoorbeeld een duidelijk civiel effect). Omwille van de vaststelling in verschillende studiegebieden dat afstudeerrichtingen net een middel zijn om te differentiëren binnen bepaalde generieke opleidingen en hier op een transparantie manier over te kunnen communiceren, konden er nog geen afgeronde voorstellen per studiegebied worden voorgelegd. Bovendien bleek de kwestie van de afstudeerrichtingen ook onlosmakelijk verbonden met de meer algemene vraag rond profilering van de professionele bacheloropleidingen. Toch werd er in de transparantiegroepen opbouwend maar kritisch gediscussieerd en werd er zeker qua naamgeving best wat resultaat geboekt.

Kern van de boodschap was ten eerste dat secundair en hoger onderwijs elkaar beter moeten leren kennen en ten tweede dat nog stappen kunnen gezet worden om de overgang tussen secundair en hoger onderwijs beter voor te bereiden en op te volgen.

Naar meer samenwerking tussen secundair en hoger onderwijs voor een betere oriëntering

VLHORA participeerde in drie themagroepen rond oriëntering die werden opgezet in een samenwerking tussen hoger (VLIR, VLHORA) en secundair onderwijs (koepels, CLB's), leerlingen en studenten (VVS, VSK). De thema's waarop gefocust werd, zijn instrumenten en

methodieken bij oriëntering, de implementatie van studiekeuzebegeleiding in het secundair onderwijs en de intake in het hoger onderwijs en heroriëntering. Het overleg resulteerde in 2013 in de nota 'Bouwen aan de brug tussen SO en HO'. Kern van de boodschap was, ten eerste dat secundair en hoger onderwijs elkaar beter moeten leren kennen en, ten tweede dat nog stappen gezet kunnen worden om de overgang tussen secundair en hoger onderwijs beter voor te bereiden en op te volgen. Deze conclusie werd uitgewerkt in een reeks concrete aanbevelingen.

In verband met de noodzaak dat beide niveaus elkaar beter leren kennen werd aangegeven dat er een grote nood is aan sprekende en objectieve (niet wervende) informatie over de inhoud en aanpak enerzijds, en over de organisatie in het hoger onderwijs, anderzijds. Het beschikbaar stellen van lesmateriaal en opnames van eerste colleges en verschaffen van duidelijke informatie over thema's als leerkrediet, flexibilisering, ... worden daarom gezien als een eerste stap. Daarnaast zou het zinvol zijn om de verwachtingen en vakinhouden (eindtermen, verwachte begincompetenties) beter op elkaar af te stemmen. Voor een betere voorbereiding van de overgang tussen secundair en hoger onderwijs wordt onder meer voorgesteld om de brede waaier van methoden en instrumenten die nu reeds bestaan om leerlingen en studenten te begeleiden bij hun studiekeuze verder kwalitatief te onderbouwen en te integreren (breed implementeren). Een begeleidingstraject zou bij voorkeur reeds starten bij de overgang van tweede naar derde graad en verder lopen tot bij het begin van het hoger onderwijs, waar verder gescreend, geremedieerd en geheroriënteerd kan worden.

Deze problematiek werd ook besproken met de verantwoordelijken van de koepels en het GO! op de bestuurstweedaagse in Hasselt. (zie verder)

Het toelaten van havostudenten tot de bacheloropleidingen

Binnen de hogescholen werd opgemerkt dat er onduidelijkheid bestaat met betrekking tot het al dan niet toelaten van Nederlandse studenten met een havodiploma tot een professionele bacheloropleiding. Eerder was door regeringscommissarissen gesteld dat deze studenten met een diploma mbo-4 of havo toegelaten kunnen worden, aangezien zij met dit diploma in Nederland naar het hoger beroepsonderwijs kunnen doorstromen. De hogescholen hadden echter vragen bij de vergelijkbaarheid van de situatie en uitten ten aanzien van de minister hun bezorgdheid over de consequenties die het rechtstreeks toelaten van deze groep van studenten zou hebben.

VLHORA uitte ten aanzien van de minister zijn bezorgdheid over de consequenties die het rechtstreeks toelaten van havostudenten zou hebben.

Een van de belangrijkste overwegingen hierbij zijn de andere begincompetenties van havostudenten – wat zich onder andere ook toont in het feit dat in Nederland nog een bijkomend jaar, een 'propedeuse' wordt voorzien – die de slaagkansen en de studievoortgang van deze studenten zou belemmeren. Bovendien zou dit ook leiden tot een ongelijke behandeling van leerlingen uit Nederland en Vlaanderen, aangezien in Vlaanderen een diploma secundair onderwijs dat toegang geeft tot het hoger onderwijs doorgaans pas behaald kan worden na een zesjarige opleiding, waar een havo-opleiding een vijfjarige opleiding in het voortgezet middelbaar onderwijs is. Dit zou ook een vorm van potentiële concurrentie impliceren met de naburige Nederlandse hogescholen waar deze studenten minimaal 4 jaar voor een bachelordiploma moeten studeren.

VLIR en VLHORA besloten vervolgens een gezamenlijke ad-hoc werkgroep op te richten die de opdracht meekreeg om een voorstel uit te werken voor een betere indeling van het academiejaar.

Bespreking academische kalender en opstart ad-hoc werkgroep VLIR-VLHORA

Naar aanleiding van een discussietekst over een mogelijk andere, 'hedendaagse', indeling van het academiejaar die in het voorjaar van 2013 werd uitgebracht, besprak de VLHORA uitgebreid dit onderwerp en formuleerde zij overwegingen bij en enkele voor- en nadelen van een mogelijke aanpassing van de kalender. Voordelen die werden gezien hebben onder andere te maken met het eventueel minder afhaken van studenten voor de tweede examenkans, wanneer die dichter aansluit bij de eerste en de duidelijke afscheiding tussen opeenvolgende academiejaren. Enkele nadelen werden evenwel ook verwacht. Zo zijn vragen gesteld bij de organisatorische gevolgen, bij de gevolgen voor opleidingen met minder klassieke onderwijsvormen (bv. in de kunsten) en bij de gevolgen voor zowel de studenten met zware tekorten die meer remediëringstijd nodig hebben als voor de studenten die telkens slagen voor de eerste examenkans en veel extra vakantie zouden krijgen. Als besluit stelde de VLHORA nog dat algemeen de balans tussen autonomie voor de instellingen om zelf te beslissen over eventuele aanpassingen enerzijds en afspraken tussen instellingen die dan weer positief kunnen zijn vanuit het oogpunt van heroriëntatie van studenten (naar andere instellingen), organiseerbaarheid, internationale mobiliteit, ... anderzijds zorgvuldig moet worden bewaakt.

VLIR en VLHORA besloten vervolgens een gezamenlijke ad-hocwerkgroep op te richten, in samenwerking met VVS, die de opdracht meekreeg om een voorstel uit te werken voor een betere indeling van het academiejaar. Deze werkgroep ging begin november van start.

Meer remediëringstijd voor behalen taalvereisten

Met het decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten werd ook de taalregeling in het hoger onderwijs aangepast. Een van de gevolgen van dit decreet was dat alle titularissen die opleidingsonderdelen doceren in een andere onderwijstaal dan het Nederlands over een getuigschrift op ERK-niveau C1 (voor de kunstopleidingen ERK-niveau B1 Frans of Engels), zouden moeten beschikken vóór aanvang van het academiejaar 2013-2014.

VLHORA kaartte bij de minister vooral de tijdsdruk aan die de snelle invoer van de taalvereisten met zich meebracht.

De hogescholen, die op zich begrip hebben voor het feit dat kwaliteitseisen worden gesteld aan de talenkennis van docenten, verwachtten echter een aantal concrete problemen bij de implementatie van de taalregeling. VLHORA kaartte bij de minister vooral de tijdsdruk aan die de snelle invoer van de taalvereisten met zich meebracht. Het feit dat docenten die niet slagen voor een taaltest geen tijd zouden krijgen om te remediëren, leek niet alleen nefast voor de bestaande professionaliseringspraktijken, maar vooral ook contraproductief voor internationalisering (bijvoorbeeld wanneer docenten afhaken voor anderstalige opleidingsonderdelen). In het belang van zowel de personeelsleden als de studenten, die eveneens gebaat zijn bij continuïteit in het onderwijs, is daarom gepleit voor een overgangperiode.

Uiteindelijk besliste de Vlaamse Regering om de regeling niet te laten ingaan in het academiejaar 2013-2014, maar wel ten laatste bij de start van het tweede semester van het academiejaar 2014-2015.

Onderhandelingen over het decreet ter versterking van het hoger beroepsonderwijs

In 2013 werd het decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Ter voorbereiding hiervan werden intensieve onderhandelingen gevoerd. Een aantal blijvende knelpunten in het voorontwerp van decreet hebben ertoe geleid dat de hogeschoolbesturen bij de afsluiting van de VOC-onderhandelingen een protocol van niet-akkoord hebben gegeven. Aan de basis hiervan lagen onder meer volgende hogeschoolstandpunten:

Het hoger beroepsonderwijs zal slechts de kansen krijgen die het verdient als er wordt voorzien in voldoende financiering.

- Het hoger beroepsonderwijs zal slechts de kansen krijgen die het verdient, als er wordt voorzien in voldoende financiering, zowel voor de basisfinanciering van alle opleidingen als voor het opzetten van het samenwerkingsverband (voor specifieke taken die aan het samenwerkingsverband worden toegewezen), voor de studentenvoorzieningen en voor het wegnemen van financiële heroriënteringsdrempels. Het ontbreken hiervan resulteert in een verdere uitholling van de bestaande middelen en beperkt de kansen om een volwaardig en kwalitatief hoogstaand onderwijsniveau te realiseren.
- De cesuur wat betreft financiering, kwaliteitszorg en studentenstatuut moet eenduidig zijn en aansluiten bij de regelgeving van het hoger onderwijs. Deze bevestiging van het 'hogeronderwijskarakter' van het hoger beroepsonderwijs opent deuren voor nieuwe doelgroepen zoals generatiestudenten en heroriënterende studenten.
- De uiteindelijke coördinatiebevoegdheid moet bij de hogescholen komen te liggen. Het is niet wenselijk dat het begrip coördinerende instelling wordt opgesplitst in een inhoudelijk coördinerende instelling en een administratief coördinerende instelling.

Hogescholen geven advies bij het vereenvoudigingsdecreet

De VLHORA besprak het 'voorontwerp van decreet tot aanpassing van enkele hogeronderwijsbepalingen die de organisatie en controle van het onderwijs faciliteren en de plan- en implementatielasten verminderen'.

Zo vroegen de hogescholen onder andere dat examencommissies de mogelijkheid behouden om bepaalde toleranties toe te kennen in het voordeel van de studenten.

Een decreet dat tot doel heeft te vereenvoudigen en de planlasten te verminderen werd sowieso verwelkomd. Bij de oorspronkelijke tekst zijn evenwel nog een aantal bedenkingen geformuleerd. Zo vroegen de hogescholen onder andere dat examencommissies de mogelijkheid behouden om bepaalde toleranties toe te kennen in het voordeel van de studenten. Er werd ook gewezen op het belang van dubbele inschrijvingen voor eenzelfde opleiding en afstudeerrichting, bijvoorbeeld voor studenten in de kunsten die soms een tweede traject kiezen of in de lerarenopleidingen waar soms een bijkomend onderwijsvak wordt gevolgd. Verder vonden de hogescholen het wenselijk dat gemotiveerde uitzonderingen op de verplichte volgtijdelijkheid kunnen worden toegestaan om een nodeloze verlenging van de studieduur tegen te gaan. Deze en andere opmerkingen zijn meegenomen naar de Vlor-werkgroep Vereenvoudigingsdecreet die het advies

bij dit decreet voorbereidde en vonden vervolgens ook gehoor bij de overheid die de aanpassingen maakte in een latere versie van de tekst.

Titels ter specificatie voor professionele bacheloropleidingen

VLHORA pleit er nog steeds voor de specificaties 'of science' en 'of arts' te mogen hanteren voor professionele opleidingen

Na eerdere inspanningen om tot een gedragen voorstel te komen om titels ter specificatie ook voor de professionele bacheloropleidingen in te voeren, gingen VLIR en VLHORA in 2013 opnieuw samenzitten om deze mogelijkheid te bespreken. VLHORA pleit er nog steeds voor de specificaties 'of science' en 'of arts' te mogen hanteren voor professionele opleidingen, en dit omwille van verschillende redenen:

- Het voorstel is conform met afgesproken principes zoals interne consistentie, transparantie voor studenten en werkveld.
- De specificaties zijn internationaal het meest herkenbaar.
- De academische en professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn op hetzelfde niveau ingeschaald in de Vlaamse Kwalificatiestructuur (niveau 6).
- Het kwaliteitszorgsysteem met de toekomstige instellingsreview en het beoordelingskader voor opleidingen gebeurt op gelijke wijze voor academische en professioneel gerichte bacheloropleidingen.
- Het gebruik van de specificaties voor zowel academische als professionele bacheloropleidingen sluit aan bij de situatie in Nederland waar een wet is goedgekeurd die de huidige grens in titulatuur tussen hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs heeft opgeheven.
- Er is een overeenkomst tussen Nederland en Vlaanderen betreffende de equivalentie tussen diploma's.

Ondanks de terughoudendheid van de universiteiten willen de hogescholen blijven ijveren voor gelijke rechten om de specificaties te mogen gebruiken.

Andere besproken onderwijsdossiers

De VLHORA boog zich uiteraard nog over andere onderwijsdossiers. Hieronder worden er kort nog een aantal opgesomd:

- De procedure voor het opmaken van een VLUHR-advies macrodoelmatigheid werd geëvalueerd, zowel intern als samen met de universiteiten. Binnen VLHORA werd ervoor gekozen om de werking van de commissie licht bij te sturen door te kiezen voor een onafhankelijke voorzitter en door alle instellingen bij de vergadering betrokken te laten zijn, ook wanneer het eigen dossier wordt besproken.
- Een aantal voorstellen om het systeem van het leerkrediet te hervormen werden afgetoetst. In 2014 is uiteindelijk een standpunt ingenomen.
- Gesprekken over de uitbreiding van de studieomvang van de opleidingen verpleegkunde en vroedkunde werden verdergezet.
- De manier waarop onderzoek binnen de hogescholen wordt geïntegreerd in de professionele bacheloropleidingen (o.a. in het curriculum) is besproken. Ervaringen van de verschillende instellingen werden hierbij uitgewisseld.

Onderzoeksbeleid

Vertegenwoordiging hogescholen in de Raad van Bestuur van Herculesstichting

Decretaal werd al bepaald dat de VLHORA lid werd van de bestuursraden van het Agentschap Innovatie door Wetenschap en Techniek (IWT) en deze van de Vlaamse Raad voor Wetenschappen en Innovatie (VRWI), het officiële adviesorgaan van de minister van Innovatie. In de loop van 2013 maakte de overheid mogelijk dat de hogescholen daarenboven ook een officiële vertegenwoordiging kregen in de Raad van Bestuur van de Herculesstichting, die zich uitspreekt over de financiering van onderzoekinfrastructuur en labo's in de kennisinstellingen.

Hogescholen beschikken immers over een groot potentieel in praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek dat tot op heden nog onvoldoende door het beleid is aangeboord.

De overheid komt hiermee tegemoet aan de vraag van de Vlaamse hogescholen voor vertegenwoordiging van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in elke overheidsraad. Hogescholen beschikken immers over een groot potentieel in praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek dat tot op heden nog onvoldoende door het beleid is aangeboord.

VLHORA-vertegenwoordiging in de commissies van de VRWI

VLHORA-vertegenwoordigers in de commissies Wetenschapsbeleid (CWB) en Innovatiebeleid (CIB) gaven kracht aan de stem van de hogescholen in de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI). Samen met andere innovatiespelers in Vlaanderen werkten de VLHORA-afgevaardigden in de commissies mee aan ontwerp teksten voor een VRWI-Verkiezingsmemorandum. Hierin werden een aantal aandachtspunten aan toekomstige beleidsmakers geformuleerd met duidelijke aandacht voor co-creatie en multidisciplinair samenwerken, die typische kenmerken zijn voor het praktijkgericht onderzoek aan de hogescholen. Dit resulteerde op 20 november in een VRWI-colloquium met alle Vlaamse stakeholders en een debat tussen de politieke partijen en hun visie op innovatie en wetenschapsbeleid.

Hierin werden een aantal aandachtspunten aan toekomstige beleidsmakers geformuleerd met duidelijke aandacht voor co-creatie en multidisciplinair samenwerken, die typische kenmerken zijn voor het praktijkgericht onderzoek aan de hogescholen.

Daarnaast werden verschillende onderzoeksexperten uit de Vlaamse hogescholen opgenomen in VRWI-werkgroepen die werken aan een visietekst over onderzoek in Vlaanderen in 2025. Er werden onderzoekers met ervaring in praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aangetrokken in de VRWI-panels Food, E-Society en New Energy. Ten slotte verkreeg de VLHORA een extra stem in de commissie Wetenschapsbeleid.

IWT-fonds met maatschappelijke finaliteit

De leden van de werkgroep Onderzoeksbeleid werkten daarnaast nauw samen met de overheid om een innovatiefonds tot stand te brengen dat meer oog heeft voor sociale en maatschappelijke innovatie. Het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aan de hogescholen wordt vanuit zijn wortels gekenmerkt door multidisciplinariteit en co-creatie waardoor bedrijven, overheden en socialprofitorganisaties bij elkaar worden gebracht ten einde concrete innovatie op de werkvloer te brengen door onderlinge samenwerking. Kleinere stakeholders (kmo's en non-profitorganisaties) hebben immers vaak onvoldoende tijd om recente, wetenschappelijke bevindingen en toepassingen op de werkvloer te brengen. De minister besliste voorlopig om het bestaande TETRA-fonds, dat oorspronkelijk een zuiver technologische en economische finaliteit beoogt, in zijn doelstelling uit te breiden naar een bijkomende maatschappelijke focus. Hierdoor kunnen hogescholen als innovatieversneller en valorisatieversneller werken ten aanzien van alle stakeholders.

De leden van de werkgroep onderzoeksbeleid werkten daarnaast nauw samen met de overheid om een innovatiefonds tot stand te brengen dat meer oog heeft voor sociale en maatschappelijke innovatie.

Intern VLHORA-project onderzoekindicatoren

Om de realisaties van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aan de hogescholen meer zichtbaar te maken en te verduidelijken, startte de VLHORA een project met de bedoeling onderzoekindicatoren te definiëren die de eigenheid van het onderzoek aan de hogescholen in de verf zetten. Voor dit tijdelijk project trok de VLHORA een extra beleidsmedewerker aan. Er werd aandacht besteed aan de theoretische en cijfermatige onderbouwing van de meerwaarde van het onderzoek aan de hogescholen en zijn effecten op economisch en maatschappelijk vlak in Vlaanderen.

Financieringsbeleid

VLHORA klaagt opnieuw onderindexering enveloppe aan

Zoals de voorgaande jaren werden de Vlaamse hogescholen opnieuw geconfronteerd met een overheidsmaatregel om de financieringsenveloppe te onderindexeren: het werkingsgedeelte (20%) werd in 2013 niet geïndexeerd en het loongedeelte (80% van de enveloppe) werd slechts met 1,1% geïndexeerd en niet met de eerder vastgestelde 1,9%. Toch zijn de Vlaamse hogescholen verplicht de lonen uit te betalen inclusief de volledige indexsprong, zoals wettelijk voorzien. De VLHORA verduidelijkte dat deze maatregel onvoorzien was en de hogescholen genoodzaakt werden om deze bijkomende besparing volledig via maatregelen tijdens het laatste kwartaal van 2013 door te voeren. Deze overheidsbeslissing leidde tot pijnlijke beslissingen waaronder ook ontslagen.

De grote groei van de studenten aan de hogescholen staat in contrast met de beperking van de overheidsmiddelen voor het hoger onderwijs.

Op de totaliteit van de Vlaamse hogescholenenveloppe betekende deze overheidsingreep een inkrimping met ongeveer 5 miljoen euro van de enveloppe. Dit treft de Vlaamse hogescholen dubbel, aangezien ze al jarenlang niet voldoende gefinancierd worden door een verdragingsmechanisme in het Financieringsdecreet. Hierdoor volgen de overheidsmiddelen om de zeer sterke stijging van studenten op te vangen, rijkelijk laat. De grote groei van de studenten aan de hogescholen staat in contrast met de beperking van de overheidsmiddelen voor het hoger onderwijs. De VLHORA meldde opnieuw aan de beleidsmakers dat er grenzen zijn aan de draagkracht van het personeel aan de hogeschool dat instaat voor de kwaliteit van onderwijs en voor de dienstverlening naar de student.

Evaluatie Financieringsdecreet

Zoals decretaal bepaald startte de overheid gespreksrondes betreffende de evaluatie van het Financieringsdecreet uit 2008. Op 10 april 2013 vond een eerste overleg plaats met de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad (VLUHR) of hun afgevaardigden. De VLHORA werkte in de werkgroep Financieringsbeleid een aantal prioritaire punten uit die zouden moeten worden behandeld bij deze evaluatie. Einddoel was de vraag naar een correcte financiering voor elke student. In eerste instantie zou het Financieringsdecreet voorspelbaarder en transparanter gemaakt moeten worden. De VLHORA bepleit vooral om de in de praktijk 'halfgesloten' enveloppe meer te openen, zodat aan de steeds grotere groep studenten de gepaste opleiding en begeleiding gegeven kunnen worden.

De overheid besliste in de loop van 2013 zich echter enkel te concentreren op een drietal prioriteiten, m.n. de financiering van het kunstonderwijs, de objectivering van de Brusselnorm en het systeem van de puntengewichten van de professioneel gerichte bacheloropleidingen (onderwijsbelastingeenheden - OBE). Vanuit VLHORA werd een dossier opgemaakt om door toevoeging van voldoende extra middelen aan de totale enveloppe de financiering ook voor de opleidingen met de laagste puntenwaarde te verbeteren. Er wordt vastgesteld dat het praktijkgericht werken, werkplekleren, intensieve begeleiding naar heterogene instroom, verhoging van digitale en andere werkingskosten voor alle opleidingen voldoende middelen voor alle opleidingen noodzakelijk zijn.

Hierdoor wordt vanaf 2014 een lineair systeem van studiegelden geïmplementeerd waarbij elke student een eenmalig vast bedrag zal betalen dat wordt verhoogd met een bedrag per opgenomen studiepunt.

Voorstellen tot hervorming systeem studiegelden

In het begin van het jaar ging de overheid dan toch in op de voorstellen die door VLHORA en VLIR al in 2012 werden aangereikt om het oude systeem van studiegelden te hervormen. Via de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) werd een voorstel geformuleerd dat de overheid grotendeels volgde en verwerkte in Onderwijsdecreet XXIII. Hierdoor wordt vanaf 2014 een lineair systeem van studiegelden geïmplementeerd waarbij elke student een eenmalig vast bedrag zal betalen dat wordt verhoogd met een bedrag per opgenomen studiepunt. Bovendien werkt deze hervorming de bestaande financieringsverschillen weg tussen de hogeronderwijsinstellingen zelf. De vraag van VLHORA en VLIR om deze bedragen in de toekomst te indexeren en daarenboven over te schakelen naar een duaal systeem met enkel beurs- en niet-beursstudenten, werd echter niet overgenomen.

Daarna initieerde de VLHORA in 2013 opnieuw in samenwerking met de VLIR een aanzet tot hervorming van het verouderd studiegeldensysteem ten aanzien van studenten uit landen buiten de Europees Economische Ruimte (EER). Belangrijkste vraag vanuit hogescholen en universiteiten was de afschaffing van een nagenoeg onuitvoerbare overheidsregel waarbij slechts de eerste 2% niet-EER studenten die zich inschrijven aan een Vlaamse hogeronderwijsinstelling, tegen een goedkoper tarief kunnen inschrijven. Alle niet EER-studenten die daarna volgen, moeten het volledige tarief betalen. Hoewel iedereen deze stelregel arbitrair en bovendien ook nagenoeg onuitvoerbaar vindt, kon de overheid zich nog niet vinden in de gesuggereerde voorstellen en ideeën vanuit de hogeronderwijssector. Er werd door alle partijen beslist om nog verder studiewerk te verrichten ten einde hierover later een nieuwe gespreksronde aan te gaan.

Voorstel om giften en schenkingen aan hogescholen te defiscaliseren

De werkgroep Financieringsbeleid werkte doorheen het jaar ook aan een voorstel om giften en schenkingen aan hogescholen fiscaal aftrekbaar te maken. Tot op heden mogen enkel universiteiten fiscale attesten uitreiken voor giften en schenkingen, maar hogescholen niet. Deze ongelijke behandeling is volledig achterhaald, Het is logisch dat alle hogereonderwijsinstellingen gelijke toegang krijgen tot financieringsbronnen. De uitvoering van dit voorstel zou voor de Vlaamse hogescholen een welkome inkomstenbron zijn op een moment dat de overheid over weinig budgettaire ruimte beschikt. Het zou rechtsreeks het wetenschappelijk onderzoek aan de hogescholen kunnen stimuleren, wat op zijn beurt de innovatie in het werkveld en dus het Vlaamse economisch en maatschappelijk weefsel ten goede komt.

Sociaal beleid

Studiedag “Hoe om te gaan met informatie verkregen in een studentrelatie?”

Hoe om te gaan met informatie verkregen in een student-relatie? Wat mag, moet, mag niet, wat moet?

De VLHORA erkende de nood aan meer duidelijkheid over de toepassing van het beroepsgeheim binnen het Hoger onderwijs. Wat mag, wat mag niet, wat moet?

De VLHORA erkende de nood aan meer duidelijkheid over de toepassing van het beroepsgeheim binnen het hoger onderwijs. Wat mag, wat mag niet, wat moet?

Naar aanleiding van de integratie van de studentenvoorzieningen in de hogescholen ontstond er nood aan meer duidelijkheid over de toepassing van het beroepsgeheim binnen de hogeronderwijsinstellingen. Er werd afgesproken om dit thema verder te bespreken en uit te werken binnen een tijdelijke werkgroep Beroepsgeheim/Discretieplicht van de VLHORA/VLIR. Dit resulteerde in het organiseren van de studiedag en opmaak van een brochure.

Op de studiedag “Hoe om te gaan met informatie verkregen in een studentrelatie?” op 2 december 2013 in het Vlaams Parlement werden een aantal algemene juridische inzichten geschetst in verband met beroepsgeheim, discretieplicht, schuldig verzuim, aspecten van de privacywetgeving én de toepassing op het hoger onderwijs. De studiedag kon algemeen beschouwd worden als een succes, het grote aantal inschrijvingen gaf weer dat informatie over dit thema broodnodig was.

Naast de studiedag heeft de werkgroep Beroepsgeheim/Discretieplicht ook een brochure opgemaakt. Het is niet steeds makkelijk om een vertaling te maken van de wetgeving in de praktijk. De brochure reikt juridische handvatten aan, maar soms zal eigen interpretatie nodig zijn. Alle deelnemers aan de studiedag hebben deze brochure ontvangen, en de brochure kan nog steeds besteld worden.

Er was veel interesse voor deze problematiek en vraag naar verdere bespreking; daarom willen we in 2014 de inhoud ervan ook nog eens regionaal brengen. Doordat we regionaal met kleinere groepen zullen werken, zal de infosessie meer interactief kunnen gebeuren.

De VLHORA organiseerde een vorming waarin medewerkers van de studentenvoorzieningen van de hogescholen de leefwereld van jongvolwassenen in armoede zijn binnengestapt.

Krachtgericht op stap met studenten in armoede

De VLHORA organiseerde een driedaagse vorming 'Krachtgericht op stap met studenten in armoede' op 21 en 22 november 2013 en 19 december 2013 voor medewerkers van de studentenvoorzieningen van de hogescholen.

Studeren en armoede is geen evidente combinatie. Gedurende drie dagen zijn de medewerkers van de studentenvoorzieningen van de hogescholen de leefwereld van jongvolwassenen in armoede binnengestapt. Samen met Bind-Kracht coaches zijn de medewerkers van de studentenvoorzieningen in dialoog gegaan over volgende vragen: Welke drempels ervaren jonge mensen in armoede bij het voortstuderen? Welke begeleiding werkt ondersteunend? Welk belang hebben financiën en administratie? Wat met vroegtijdig afhaken? Hoe ga je als stuvomedewerker krachtgericht op stap met studenten in armoede?, ...

Naar een definitieve oplossing voor de RSZ-regeling in het jobstudentenstatuut?

Met de invoering van student@work in 2012 beoogde de overheid studentenarbeid transparanter te maken voor werkgevers en studenten, en de administratie errond te vereenvoudigen. Na een jaar praktijkervaring kwamen de verschillende jobdiensten samen met de VLHORA tot de vaststelling dat een systeem waarin geteld moet worden voor alle partijen moeilijk hanteerbaar blijft, dat studenten onderling concurrenten blijven en misbruik niet uitgesloten is.

De VLHORA en de jobdiensten hebben een nieuw voorstel opgemaakt waarin studentenarbeid die slechts onderworpen is aan solidariteitsbijdragen beperkt blijft tot de periodes waarbij studenten in regel niet gebonden zijn door onderwijsactiviteiten. Hierover is VLHORA in dialoog gegaan met de minister van Werk, Monica De Coninck. Er werd stevig doorgepraat over de kern van het voorstel, maar hierover werd nog geen beslissing genomen.

Psychosociale dienstverlening studentenvoorzieningen en Teleblok

Op vrijdag 31 mei werd een studievoormiddag 'Samen voor onderscheiding' georganiseerd naar aanleiding van 25 jaar Teleblok waarbij de kracht van (online en anonieme) hulpverlening voor studenten in de kijker stond.

Bedoeling was om terug te blikken op die 25 jaar én om Teleblok te kaderen binnen het brede hulpverleningsaanbod, specifiek op studenten en hun omgeving gericht. VLHORA gaf op deze studiedag een toelichting waarin studentenvoorzieningen en hun psychosociale werking voorgesteld werden.

Centen voor studenten: de studiekosten

Hoeveel kost studeren? Het antwoord is niet voor iedere student gelijk. De VLHORA engageert zich ieder jaar bij het tot stand komen van de brochure en website 'Centen voor Studenten'.

Hoeveel kost studeren? Het antwoord is niet voor iedere student gelijk. De VLHORA engageert zich ieder jaar bij het tot stand komen van de brochure en website 'Centen voor Studenten'.

De VLHORA draagt ieder jaar bij tot het stand komen van de brochure en website www.centenvoorstudenten.be. Hierin buigen medewerkers van de studentenvoorzieningen van alle Vlaamse hogescholen en universiteiten zich over het sociaal-juridisch statuut en de financiële mogelijkheden van de student in het hoger onderwijs.

De aangeboden informatie uit de brochure wordt via de website nog toegankelijker. Bovendien komt de informatie uitgebreider aan bod en wordt de gebruiker ook naar andere en meer specifieke informatie geleid. Bovendien kan iedereen die dit wenst zich inschrijven op een wekelijkse nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de wijzigingen.

Het hoofdstuk 'Studiekosten' werd in 2013 toegevoegd. Daarin wordt gepoogd een antwoord te geven op de vraag hoeveel het kost om een jaar hoger onderwijs te volgen. Het antwoord is niet voor alle studenten gelijk, want zowel de opleiding, het studietraject, de keuze om te pendelen of om op kot te gaan als de leefgewoonten beïnvloeden het plaatje.

Studenten en het leefloon

De VLHORA heeft de samenwerking met de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (POD MI) ook in 2013 verdergezet. Doel van deze samenwerking

De studentenvoorzieningen kregen de kans hun werkterrein toe te lichten op ontmoetingsdagen van het POD Maatschappelijke Integratie.

was beide werkterreinen dichter bij elkaar te brengen, gezien de regelmatige contacten tussen maatschappelijk werkers van de OCMW's en de studentenvoorzieningen van de hogescholen.

Tijdens provinciale ontmoetingsdagen van de POD Maatschappelijke Integratie, werd een van de onderwerpen gewijd aan studenten met leefloon. Frequently Asked Questions (FAQ's) over studeren met leefloon werden gepresenteerd en medewerkers van de verschillende studentenvoorzieningen kregen de kans het werkterrein van de studentenvoorzieningen toe te lichten.

Digitaal Aanvraagformulier Studietoelagen door Intermediairs

Studentenvoorzieningen namen in 2013 deel aan het project Digitaal Aanvraagformulier Studietoelagen (DAF) door intermediairs van de afdeling Studietoelagen.

Binnen het werkveld sociale dienstverlening opteren de studentenvoorzieningen ervoor om een ruime waaier aan materiële en sociale steun aan te bieden aan studenten die in een materiële of sociale probleemsituatie verkeren. De student kan o.a. bij de aanvraag van zijn studietoelage geassisteerd worden door een medewerker.

In de verdere samenwerking tussen de VLHORA en de afdeling Studietoelagen van de Vlaamse overheid heeft de afdeling Studietoelagen de studentenvoorzieningen in 2013 uitgenodigd om als intermediair deel te nemen aan het project Digitaal Aanvraagformulier Studietoelagen (DAF) door intermediairs. Dat houdt in dat een medewerker van de studentenvoorzieningen samen met de student een studietoelage digitaal kan aanvragen zonder dat de student zelf de pincode van zijn of haar e-id moet kennen. Beveiligd aanmelden door de hoofdmedewerker is voldoende.

Het grote voordeel van dit project is de tijdswinst bij de behandeling van de aanvraag waardoor de student sneller zijn studietoelage zal krijgen. Bovendien kan het dossier digitaal worden opgevolgd en kan de student worden bijgestaan als er vragen zijn bij de behandeling van het dossier.

Opleidingscheques

Om in aanmerking te komen voor het gebruik van opleidingscheques moeten postgraduat, voortgezette en permanente vormingen en opleidingen in afstandsonderwijs, een specifieke erkenning gekregen hebben in het kader van het betaald educatief verlof (BEV). Deze opleidingen komen niet automatisch in aanmerking. CVO's, Syntra's en VDAB hebben de facto een erkenning voor hun opleidingsprogramma's. Zij hebben hierdoor een onmiskenbaar voordeel t.o.v. hogescholen en universiteiten.

De VLHORA reageerde in 2013 hierop samen met de VLIR met een brief aan minister Muyters, waarop een overleg volgde met zijn kabinet. Er werd nagedacht over het regelgevend kader en verschillende pistes werden bekeken. Dit dossier wordt verder opgevolgd in 2014.

Aanmoedigingsfonds

De overheid heeft in 2013 met zijn conceptnota nieuwe aanpak Aanmoedigingsfonds Vlaamse doelstellingen vastgelegd over de deelname aan het hoger onderwijs van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen.

De hogescholen en universiteiten kunnen de middelen van het Aanmoedigingsfonds aanwenden om gelijke kansen en diversiteit in het hoger onderwijs aan te moedigen en in het bijzonder om maatregelen te nemen die de instroom, doorstroom en uitstroom bevorderen van studenten uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs.

De VLHORA erkende de meerwaarde van een inclusief beleid voor de interne werking van de instellingen maar heeft zijn bezorgdheid geuit omtrent het risico op planlastverhogende maatregelen die hier gepaard mee kunnen gaan. De VLHORA formuleerde het standpunt om de autonomie van de instellingen te erkennen en de bedragen van het Aanmoedigingsfonds toe te voegen aan de basismiddelen.

De overheid heeft in 2013 met zijn conceptnota nieuwe aanpak Aanmoedigingsfonds de focus echter volledig op het behalen van resultaten gelegd. In deze conceptnota legde de overheid Vlaamse doelstellingen vast over de deelname aan het hoger onderwijs van studenten uit (a) ondervertegenwoordigde socioculturele en socio-economische groepen (SCSE); (b) studenten met een functiebeperking (SFB); (c) tweedekansstudenten (TKS).

In 2013 werd gestart met de operationalisering van cluster SFB en TKS. Betreffende cluster SFB stelde men voor dat instellingen registreren aan de hand van het VLOR-registratiesysteem. De overheid engageerde zich in 2013 ook om samen met de instellingen te overleggen betreffende de omgevingsanalyse.

Werkgroep Sociaal Beleid

Binnen de VLHORA is de werkgroep Sociaal Beleid actief, bestaande uit studenten-voorzieningen van de Vlaamse hogescholen. De werkgroep Sociaal Beleid wil de gelijkwaardige toegang tot en de deelname van alle studenten aan het hoger onderwijs bevorderen. De functie en de opdracht van deze werkgroep is het sociale karakter van het hoger onderwijs versterken en zo instaan voor een efficiëntere in-, door- en uitstroom van alle studenten, meer specifiek van ondervertegenwoordigde groepen.

De werkgroep Sociaal Beleid wil de gelijkwaardige toegang tot en de deelname van alle studenten aan het hoger onderwijs bevorderen.

De werkgroep was in 2013 naast bovenstaande onderwerpen ook werkzaam op tal van andere werkvelden.

De VLHORA steunt het initiatief van de Vlaamse overheid voluit om de sociale dimensie als belangrijke prioriteit aan te stippen in het Bolognaproces, maar wil duidelijk aangeven dat de nadruk moet blijven liggen op de behoefte van de student in kwestie.

De Vlaamse overheid heeft zich geëngageerd om tegen 2020 20% van de afgestudeerden een buitenlandse ervaring (studie of stage) te bezorgen. De VLHORA steunt het initiatief van de Vlaamse overheid voluit om de sociale dimensie als belangrijke prioriteit aan te stippen in het Bolognaproces, maar wil duidelijk aangeven dat de nadruk moet blijven liggen op de behoefte van de student in kwestie. Deze problematiek maakt integraal deel uit van de werking studentenvoorzieningen: elke vraag zal maatwerk blijven en dient beoordeeld te worden op basis van een middelenonderzoek en volgens de interne richtlijnen.

Terugbetaling psychotherapie is voor studenten mogelijk via het ziekenfonds CM met de studentenvoorzieningen als doorverwijzer, maar het bedrag wordt betaald op het rekeningnummer van de ouder waarbij de jongere ingeschreven is als kind ten laste. Voor een aantal studenten vormt dit een probleem, aangezien de ouders niet altijd op de hoogte zijn van een doorverwijzing via de studentenvoorzieningen naar een psycholoog. Na overleg met de VLHORA is hiervoor volgende oplossing: om als jongere te vermijden dat de terugbetaling van psychotherapie betaald wordt aan de ouders en/ of dat de ouders op de hoogte gesteld worden, kan de jongere best een eigen rekeningnummer laten registreren bij de CM.

Door onduidelijkheid betreffende de verkiezingen van de studentenvertegenwoordigers binnen de Stuvoraad, heeft de VLHORA in een schrijven aan de minister van Onderwijs, Pascal Smet, duidelijk gesteld dat de kiesprocedure bij de studentenraad ligt. Het decreet betreffende de studentenvoorzieningen van 29 juni 2012 laat volgens de VLHORA open hoe de verkiezingen moeten gebeuren, rechtstreeks of getrapd, maar wel door en onder de studenten. Ook in het participatiedecreet van 19 maart 2004 werden beide vormen omwille van de werkbaarheid voorzien. De minister van Onderwijs heeft hierop positief gereageerd.

Kwaliteitszorgbeleid

Vorbereiding eerste ronde instellingsreviews

De werkgroep Kwaliteitszorgbeleid die vorig jaar van start ging, besprak in 2013 enerzijds uitgebreid de ervaringen met het verloop van de visitaties (opleidingsbeoordelingen) volgens het nieuwe accreditatiestelsel en bereidde anderzijds de eerste ronde van instellingsreviews, die tussen 2015 en 2017 zullen plaatsvinden, voor. Met name het beoordelingskader instellingsreview werd onder de loep genomen ter voorbereiding van de gesprekken in het klankbordoverleg met NVAO. Vooral bij de invulling van onderwerp 1 'visie en beleid' werden veel kanttekeningen geplaatst. Het limitatief opsommen van 14 beleidsthema's die de instelling aan bod moet brengen (of waarvan ten minste uitgelegd moet worden waarom bepaalde thema's niet aan bod komen) bij de beschrijving van haar visie en beleid is heel dwingend.

Hogescholen willen de vrijheid om vanuit hun eigen profiel beleidsthema's te definiëren.

Hogescholen willen de vrijheid om vanuit hun eigen profiel beleidsthema's te definiëren. Deze en andere opmerkingen werden ook meegenomen in het formele advies dat op het niveau van de VLUHR werd voorbereid en aan de minister verstuurd. Daarnaast werden ook afspraken gemaakt tussen de instellingen met betrekking tot het tijdpad.

Personeelsbeleid

Onderwijsdecreet XXIII

De VLHORA werkte in verschillende vergaderingen van het Vlaams Onderhandelingscomité (VOC-HO) mee aan het overleg met de sociale partners over het nieuwe Onderwijsdecreet XXIII. Het decreet bevatte voor de hogescholen enerzijds een aantal administratieve vereenvoudigingen ten aanzien van de regeringscommissarissen en een reeks diverse actualisaties, zoals een meer evenwichtige man-vrouw-participatie in de Raad voor Studievoortgangsbetwistingen, het versterken van studentenparticipatie en de synchronisatie van overdracht voor personeelsleden in het integratiekader, meer bepaald het statuut van de praktijkassistenten. Tijdens de allerlaatste gesprekrondes van het VOC-HO was VLHORA verheugd te mogen vaststellen dat een belangrijk deel van hun voorstellen tot vereenvoudiging van het studiegeldensysteem terug te vinden zijn in het Onderwijsdecreet (zie supra bij 'financieringsbeleid).

Anderzijds werden een aantal overheidsinitiatieven in OD XXIII minder gunstig onthaald door de hogescholen. Zo werd de strakke tijdslijn voor implementatie van de ESR-begroting bekritiseerd als weinig realistisch. Daarnaast maakten zowel de hogescholen als universiteiten voorstellen om de strenge taalwetgeving soepeler en realistischer te maken. In een VLOR-advies omtrent de implementatie van de nieuwe taalregeling in het hoger onderwijs bleek dat de complexiteit van de regelgeving alsook de te strakke timing de haalbaarheid van de regeling op de helling zet en de inkomende studentenmobiliteit en internationalisatie zelfs kan fnuiken.

De overheid engageerde zich ook om samen met de sociale partners het globale statuut van het onderwijzend personeel in het hoger kunstonderwijs onderzoeken.

Andere wijzigingen in regelgeving personeel

Naast decreten vergaderde de VLHORA in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs (VOC-HO) ook over andere personeelsverwante aangelegenheden uit de vierde collectieve arbeidsovereenkomst. Zo werd met de sociale partners overeengekomen om vanaf 2014 het vakantiegeld opnieuw in de maand mei en de eindejaarspremie in december uit te betalen, voor zover dat nog niet het geval was. Tevens werd beslist om vanaf 2014 de koopkracht van de personeelsleden te verhogen door de eindejaarstoelage te indexeren. De overheid engageerde zich ook om samen met de sociale partners het globale statuut van het onderwijzend personeel in het hoger kunstonderwijs te onderzoeken. Op basis van dit onderzoek zal nog een concreet voorstel voor de aanpassing van de regelgeving voorgelegd worden binnen de huidige regeerperiode. Daarnaast maakte de VLHORA op het VOC-HO afspraken tot ambtswijziging van het statuut van (praktijk) assistenten en werkleiders op de hogescholen en de universiteit en diegenen die zich in bevinden in het Integratiekader.

Vraag tot hervorming AHOVOS-loonmotor betreffende voordelen van alle aard

Afhankelijk van het beleid van de hogescholen zijn er medewerkers die een voordeel van alle aard genieten (laptop, gsm, conciërgewoning...). Tot op heden bestaat de mogelijkheid niet om dit voordeel van alle aard voor statutaire medewerkers op een gestandaardiseerde manier te verwerken via de loonadministratie. Doorheen het jaar werkte de werkgroep Personeelsbeleid aan een voorstel om deze voordelen van alle aard op een efficiënte manier te verwerken in de loonmotor van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, het Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS). In oktober 2013 werd een vergadering met de overheid belegd om dit voorstel verder te concretiseren. De agentschappen AHOVOS en AgODi, die samen de processen inzake personeelsadministratie en salarisbetaling in het onderwijs beheren, gaven te kennen positief te staan ten aanzien van dit VLHORA-voorstel en in de loop van 2014 terug te zullen koppelen.

Hogescholen betrokken bij Capelo-project van de overheid

Daarnaast werd tussen AHOVOS en de personeelsdiensten van de hogescholen constructief samengewerkt met betrekking tot het Capelo-project, de moderniseringsoperatie van de overheid inzake pensioenen. Er werd een infosessie georganiseerd waarbij de HRM-afgevaardigden van de hogescholen vanuit hun expertise best practices doorgaven aan het ambtenarenkorps van AHOVOS belast met de opbouw van een elektronische gegevensbank betreffende diploma's. De VLHORA suggereerde om deze diplomagegevens op te nemen in de Leer -en Ervaringsbewijzendatabank (LED) van de overheid. Tot 2016 is er tijd gegeven om alle diploma's van alle personeelsleden binnen de Vlaamse hogescholen aan de overheid door te geven. De personeelsdiensten van de hogescholen zijn echter wel bevreesd voor de extra planlast die dit met zich mee zal brengen.

Lerarenopleiding

Onderwijsbevoegdheid van en lerarenopleiding voor academische bachelors

Een actualisering van de bekwaamheidsbewijzen voor het secundair onderwijs heeft tot gevolg dat vanaf 1 september 2013 de onderwijsbevoegdheid van academische bachelors is uitgebreid, zodat ze ook een 'voldoende geacht bekwaamheidsbewijs' verwerven voor de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs. De (lerarenopleidingen van de) hogescholen reageerden in eerste instantie verontwaardigd omdat een dergelijke maatregel werd genomen buiten het ruimere debat over de toekomst van het lerarenberoep om. Los daarvan werd binnen VLHORA en ten aanzien van de minister van Onderwijs een pleidooi gehouden voor het inrichten van een aanvullende lerarenopleiding die deze kandidaat-leraren een voldoende pedagogisch-didactische bagage meegeeft om met de nodige basiscompetenties aan de slag te kunnen gaan in het onderwijs. De geïntegreerde lerarenopleidingen van de hogescholen beschikken over de nodige expertise in het trainen van praktijkgerichte pedagogisch-didactische competenties, ook op de werkvloer, en in het leren begrijpen en begeleiden van leerprocessen bij leerlingen van de eerste en tweede graad.

Hogescholen werken aan de leraar van de toekomst

Op 5 oktober, de werelddag van de leraar, werden voor alle betrokkenen bij de lerarenopleiding de bevindingen van de commissie Biesta, die een beleidsevaluatie van de lerarenopleiding maakte, toegelicht. De conclusies en bijhorende beleidsaanbevelingen van de commissie waren uitgebreid. Er werd onder andere besloten dat moet worden ingezet op een betere samenwerking tussen lerarenopleidingen en scholen op het vlak van stages (waar ze gezamenlijk verantwoordelijk voor moeten zijn) en dat de opleiding van de leraar als een continuüm moet worden beschouwd met (een formele periode van) aanvangsbegeleiding, specialisatieopleidingen en andere vormen van bijkomende professionalisering.

In de communicatie werd de nadruk gelegd op het feit dat de lerarenopleidingen momenteel al garant staan voor het afleveren van leraren die de vereiste startcompetenties beheersen op startniveau.

VLHORA kan zich helemaal vinden in deze laatste conclusies. Ze berichtte naar aanleiding van deze gebeurtenissen dan ook aan de pers dat "hogescholen werken aan de leraar van de toekomst". In deze communicatie werd enerzijds de nadruk gelegd op het feit dat de lerarenopleidingen momenteel al garant staan voor het afleveren van leraren die de vereiste startcompetenties beheersen op startniveau, maar is anderzijds ook gepleit voor een vervolgstuk waarbij alle leraren na afstuderen de competenties verder moeten ontwikkelen via een gericht professioneel vormingskader. Het beroepsprofiel van de leraar moet vervolgens verder worden uitgewerkt met mogelijkheden tot horizontale en verticale functiedifferentiatie, zodat de vlakke loopbaan van de leraar kan worden doorbroken. Ten slotte vinden de hogescholen nog dat moet worden ingezet op sterke en gediversifieerde schoolteams die in hun geheel samengesteld zijn uit de nodige mix van kwalificaties en functies.

VLHORA door en voor het hoger onderwijs

Overleg en vertegenwoordiging

Het spreekt voor zich dat het overleg en samenwerking in de verschillende werk- en overleggroepen de kern uitmaken van waar een koepelorganisatie mee bezig is. Naast de bestuursorganen gaat het om zes werkgroepen (Onderwijs, Onderzoek, Sociaal, Financiering, Personeel en Kwaliteitszorg) en zes overleggroepen (Kunsten, HBO5, ICT, Lerarenopleiding, Verpleegkunde en Elektronische Databanken). Daarnaast zijn er ook overleggroepen samen met de universiteiten (bv. Internationalisering en Learning Outcomes) en ad-hocoverlegbijeenkomsten over diverse onderwerpen. Naast de voorbereiding van standpunten en het maken van afspraken stimuleren al deze organen ook de netwerkfunctie en het leren van elkaar.

Daarnaast zorgt VLHORA ook voor de vertegenwoordiging van de hogescholen in verschillende organen, hetzij door aanwezigheid van de beleidsmedewerkers of de secretaris-generaal, hetzij door beslissingen van de bestuursorganen om vertegenwoordigers en/of experts uit de hogescholen in externe vergaderingen af te vaardigen. Dit gebeurt veelvuldig op vraag van de overheid, de Vlor, de VRWI en vele andere organen. In 2013 ging het in totaal om 31 vertegenwoordigingsvragen, goed voor 101 afgevaardigden namens de hogescholen.

VLHORA als cont(r)actorganisatie

Elektronische databanken

Het forum Elektronische Databanken kwam ook in 2013 regelmatig samen om het beheer, het onderhandelen en het verlengen van gezamenlijke contracten te bespreken.

De overleggroep werd geconfronteerd met enkele belangrijke uitdagingen:

- een verdere rationalisatie in het aanbod van de databanken. Deze operatie startte reeds in 2011 en moet het hoofd bieden aan de jaarlijkse substantiële prijsstijgingen van de databanken.
- de integratie van de masteropleidingen in de universiteiten. Hierdoor moest enerzijds het aanbod van gemeenschappelijke databanken opnieuw kritisch bekeken worden en dienden anderzijds de nodige financiële afspraken gemaakt te worden met zowel de universitaire partners als de uitgevers van verschillende databanken.
- de hervormingen van de vzw's VOWB en Elektron. De vernieuwingsoperatie die zich in het kader van het overleg van wetenschappelijke bibliotheken ontplooidde, heeft belangrijke gevolgen voor o.a. de contractbesprekingen van verschillende databanken. Deze hervormingen werden vanuit de overleggroep nauw opgevolgd en mee vorm gegeven.
- de hernieuwing van een aantal belangrijke contracten: Thomson (Web of Science), Ebsco (Academic Search Elite, Business Source Elite).

ICT

Ook voor verschillende noden van de instellingen, hun medewerkers en hun studenten op het vlak van ICT worden de krachten nog steeds bij VLHORA gebundeld. Via de overleggroep

Ook voor verschillende noden van de instellingen, hun medewerkers en hun studenten op het vlak van ICT worden de krachten nog steeds bij VLHORA gebundeld.

ICT zorgt VLHORA voor een aanspreekpunt en collectieve onderhandelingspartner voor leveranciers en partners. De hoofdmoot van de transacties gebeurt in het kader van het Microsoft Campus Agreement en van het Microsoft Premier Contract die beide door VLHORA worden afgesloten, maar ook contracten rond statistische software of Adobe worden via VLHORA onderhandeld en beheerd.

In 2013 startte de overleggroep ook het onderzoek naar andere vormen van samenwerking met software-leveranciers. Verder bewijst de overleggroep ook zijn meerwaarde door de uitwisseling van oplossingen en know-how onder specialisten.

Hogescholen blijven een sterk merk

Voor het eerst ging de traditionele VLHORA-oktobertelling over de hogescholen na de integratie. Daaruit bleek dat ook in de nieuwe situatie nog steeds de helft van de studenten in het hoger onderwijs in de hogeschoolopleidingen is ingeschreven.

De aansluiting met de arbeidsmarkt is een belangrijke troef voor de hogeschoolopleidingen.

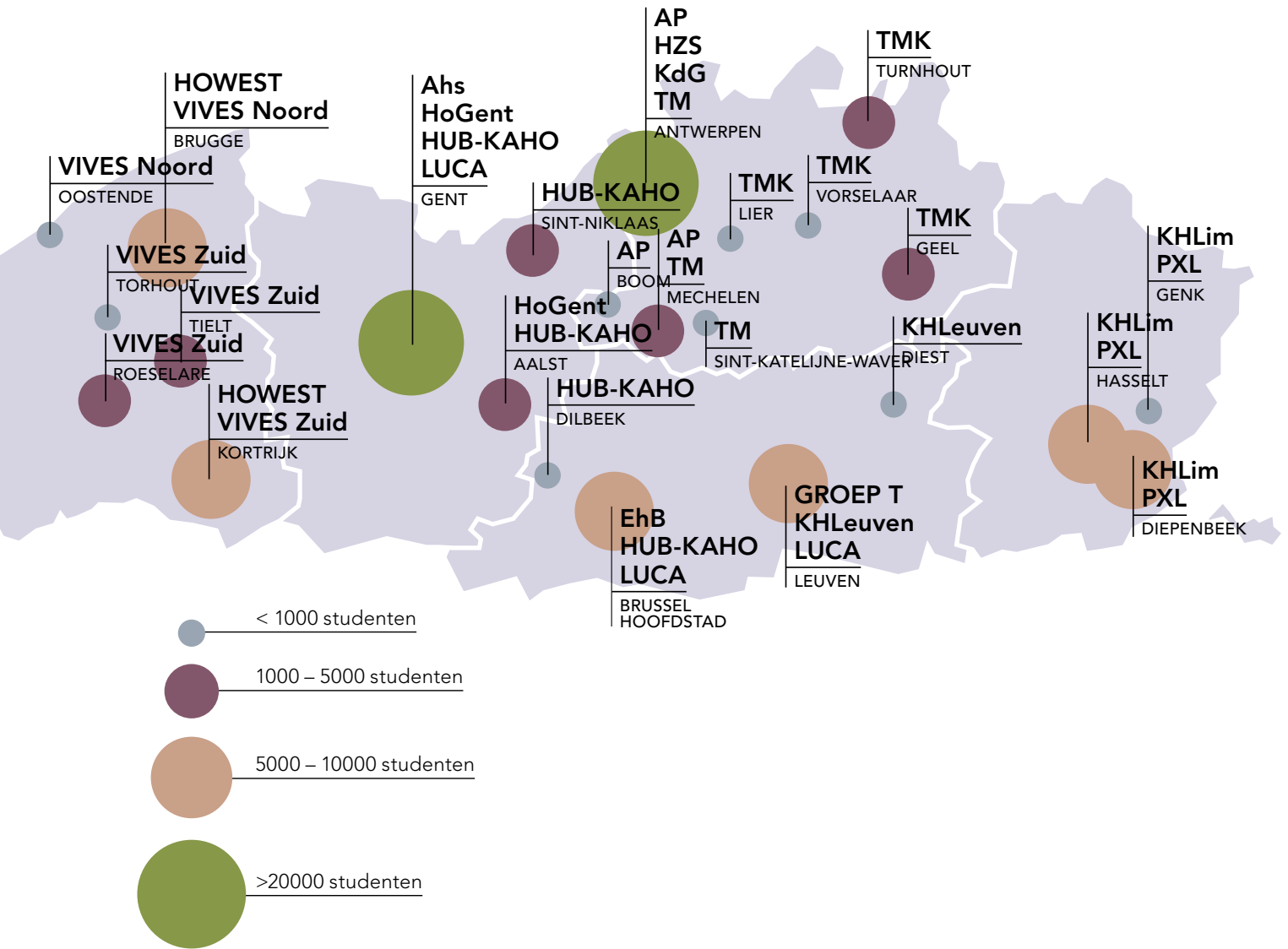
Die opleidingen kenden opnieuw een stijging van 3,6% of bijna 4.000 studenten. Die stijging zat ook in verschillende opleidingen waarvan de afgestudeerden sterk gewent zijn op de arbeidsmarkt (zgn. knelpuntberoepen) en ook in de STEM-opleidingen (Science, Technology, Engineering and Mathematics). De aansluiting met de arbeidsmarkt is een belangrijke troef voor de hogeschoolopleidingen.

De hogescholen zelf blijven evolueren en combineren hun troeven met voldoende schaalgrootte om het bestuurlijk vermogen en de schaalvoordelen ten behoeve van hun studenten in te kunnen zetten. Ze blijven evengoed aanwezig op de campussen over heel het land en zorgen zo ook voor de verbinding met de regio, maar evengoed met de blik op internationale mobiliteit en samenwerking.

Tot slot gaf de telling ook aan dat er een significante groep studenten de bachelor-na-bacheloropleidingen in de hogescholen volgt. Dat waren er op 1 oktober al bijna 3.000 met een overwicht van de studiegebieden Gezondheidszorg en Onderwijs. Het feit dat deze opleidingen slechts voor de helft door de overheid worden gefinancierd stelt de hogescholen wel voor problemen.

VLHORA internationaal

Zowel in UASnet als in Eurashe maakt de VLHORA, hetzij via de secretaris-generaal, hetzij via een bestuurder, deel uit van het bestuur. UASnet is een samenwerkingsverband van tien koepelorganisaties van hogescholen dat focust op het toegepast onderzoek aan hogescholen en de innovatiekracht die daarvan uitgaat. Via dit samenwerkingsverband werd ook in 2013 gepoogd om de modaliteiten van het onderzoeksprogramma van de EU voor de komende zes jaar (Horizon 2020) voldoende toegankelijk te maken voor het praktijkgericht onderzoek van de hogescholen. Verder probeerden de tien organisaties contacten tussen de onderzoekscellen in de verschillende regio's te stimuleren.

Ahs	Arteveldehogeschool
AP	Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
EhB	Erasmushogeschool Brussel
GROEP T	Groep T – Internationale Hogeschool Leuven
HoGent	Hogeschool Gent
HOWEST	Hogeschool West-Vlaanderen
HUB-KAHO	Hogeschool Universiteit Brussel & Katholieke Hogeschool Sint-Lieven
HZS	Hogere Zeevaartschool
KdG	Karel de Grote-Hogeschool
KHLeuven	Katholieke Hogeschool Leuven
KHLim	Katholieke Hogeschool Limburg
LUCA	LUCA School of Arts
PXL	Hogeschool PXL
TM	Thomas More
TMK	Thomas More Kempen
VIVES Noord	Katholieke Hogeschool Vives Noord
VIVES Zuid	Katholieke Hogeschool Vives Zuid

UASnet organiseerde i.s.m. de European Regions Research and Innovation Network (ERRIN) op donderdag 7 november 2013 in Brussel een workshop over de eerste plannen en resultaten van Horizon 2020. UASnet zal in de toekomst ook webinars organiseren voor de hogescholen over verschillende topics van Horizon 2020 om zo internationaal onderzoekspartners binnen hogescholen te zoeken, opdat meer gezamenlijke onderzoeksprojecten ingediend kunnen worden.

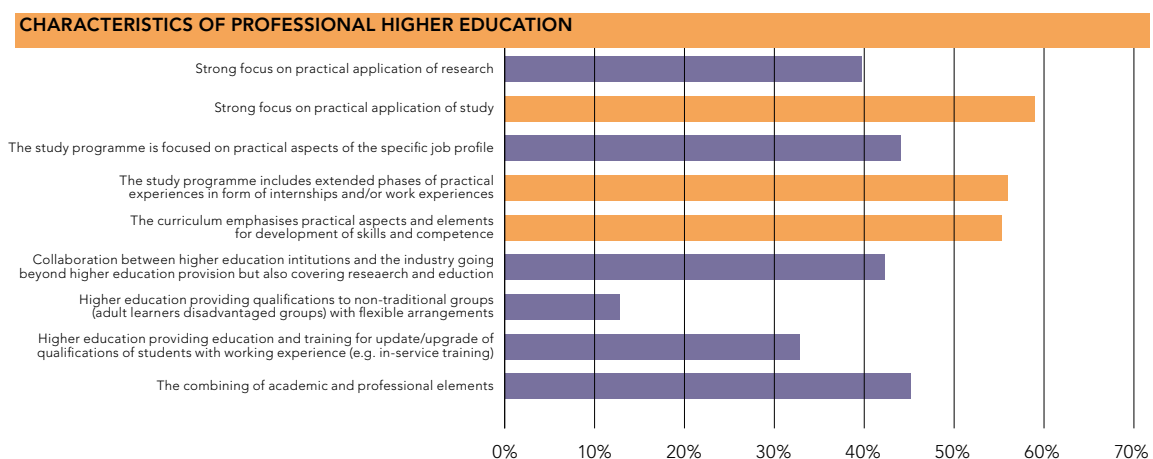
VLHORA nam in dit verband ook deel aan de infosessie van het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA) over Europese subsidiekansen voor Vlaamse hogescholen. Er werd in verschillende workshops informatie verschaft en best practices uitgewisseld over de toelatingsvoorwaarden en financiering inzake management van Europese onderzoeksprojecten, het gefinaliseerde Horizon 2020-programma en ERASMUS+.

De samenwerking tussen UASnet en Eurashe waar VLHORA groot voorstander van is, leidde ook tot de samenwerking rond een 'Conference Track' over onderzoek en innovatie op de Eurashe-conferentie in Split (Kroatië) in mei 2013.

Eurashe is de algemene koepelorganisatie van instellingen voor professioneel hoger onderwijs. De reguliere werkgroepen leverden 'position papers' aan over de verschillende Europese beleidsthema's en stimuleren de samenwerking op Europees niveau. Naast de reeds vermelde Eurashe-conferentie in Split is Eurashe een vaste partner in het Bologna-proces met specifieke aandacht voor kwaliteitszorg en levenslang leren. VLHORA is niet alleen in Eurashe vertegenwoordigd door een vice-voorzitter, maar huisvest ook het Eurashe-secretariaat in haar kantoren.

A HAPHE project

In het kader van het Europese Lifelong Learning Programme neemt de VLHORA ook als partner deel aan een project om het professioneel hoger onderwijs in Europa beter in kaart te brengen. In het HAPHE-project (Harmonizing Approaches to Professional Higher Education in Europe) werken partners uit tien landen samen onder coördinatie van het Eurashe-secretariaat. Tijdens de eerste fase werd via 'deskresearch' de situatie van professioneel gericht hoger onderwijs in verschillende landen in kaart gebracht. Daarna bracht een online bevraging standpunten samen van bijna 500 stakeholders. De resultaten daarvan kunnen eenvoudig vergeleken worden via de project-webstek (<http://haphe.eurashe.eu/> kies 'Data').

Al deze informatie werd dan verder door een kerngroep verwerkt om tot een 'Europese' definitie van professioneel gericht hoger onderwijs te komen en om daar de algemene karakteristieken voor te omschrijven. Dit dient dan later nog gevalideerd te worden.

Tempus-project: opstart van samenwerkingsverbanden in Servië

De VLHORA is partner in een Tempus-Project waarvan de KU Leuven de coördinator is. Andere niet-Servische partners zijn Porto Polytechnic Institute (Portugal) en de Hochschule Aalen (Duitsland). Het ECBAC-project staat voor "Establishing and CapacityBuilding of the Southern Serbian Academy and National Conference for Vocational Higher Education in Serbia". De belangrijkste doelstelling van dit project betreft de verbetering van het hoger onderwijs in Servië.

Acht hogescholen in Zuid-Servië hebben besloten om een gemeenschappelijke 'Academy for colleges of Applied Sciences' (ACAS) op te richten om daarbij een sterkere werking rond kwaliteitszorg, IT-services, studentenvoorzieningen en internationalisering op te bouwen.

Daarnaast is ook de oprichting en ontwikkeling van een koepelorganisatie voor de hogescholen in Servië een doelstelling. Zowel wat betreft de optimalisering van de samenwerking tussen de verschillende instellingen in Zuid-Servië als voor de oprichting van de koepelorganisatie is de VLHORA de partner met de inhoudelijke expertise.

Ook specifieke inhoudelijke input werd door VLHORA aangeleverd, zoals informatie over de werking van en de samenwerking tussen de studentenvoorzieningen in Vlaanderen.

VLHORA vraagt verder overleg met ministers

De VLHORA blijft vragende partij om regelmatig informeel overleg tussen de ministers en hun kabinetsmedewerkers en een delegatie van de VLHORA te behouden.

Vorig jaar konden we pas dit rubriekje in het jaarverslag starten. In het verslagjaar werd deze traditie eerst nog verdergezet, maar in de loop van het jaar zetten de ministers van Onderwijs en Innovatiebeleid liever in op ander overleg. In sommige gevallen richtten de ministers zich op VLUHR als aanspreekpunt, waarbij de VLUHR-bestuurders die door VLHORA zijn afgevaardigd hun rol konden spelen. VLHORA vindt overleg via de associaties minder aangewezen. De praktijk wijst uit dat de delegaties dan dermate beperkt worden gehouden dat de facto de hogescholen niet of te beperkt vertegenwoordigd zijn.

De VLHORA blijft vragende partij om regelmatig informeel overleg tussen de ministers en hun kabinetsmedewerkers en een delegatie van de VLHORA te behouden. Dergelijk overleg kan meer begrip voor elkaars standpunten en posities creëren en mogelijk knopen helpen oplossen of vermijden.

VLHORA op hoog niveau

Na een positieve evaluatie van de eerste tweedaagse residentiële samenkomst van de VLHORA-leden in 2012 werd het initiatief herhaald op 20 en 21 november in Hasselt. Het onderliggende idee daarvan is dat er dan meer tijd is om vrij van gedachten te wisselen en dat de informele setting en contacten de samenwerking kan verbeteren.

Op deze bijeenkomsten op de hoogste verdieping van een van de Twee Torens in Hasselt kwamen de onderwerpen aan bod die elders in het jaarverslag ook beschreven staan (onderzoek, transparantie, ...). Daarnaast stond ook een vruchtbaar gesprek gepland met o.m. Mieke Van Hecke van het VSKO, Raymonda Verdyck van het GO! en Bob Loisen (OVSG) over de aansluiting van het middelbaar onderwijs naar het hoger onderwijs, het belang van de lerarenopleidingen en de oriënteringsproblematiek.

Ook de voorzitter van de Nederlandse Vereniging Hogescholen (koepelorganisatie van alle Nederlandse hogescholen) kwam langs voor een goed gesprek over vele raakpunten in de hogeschoolprioriteiten, zoals het praktijkgericht onderzoek, de profilering van hogescholen, de oriënteringsproblematiek en het kwaliteitszorgstelsel. De delegaties spraken ook over hun internationale contacten en vertegenwoordigingen.

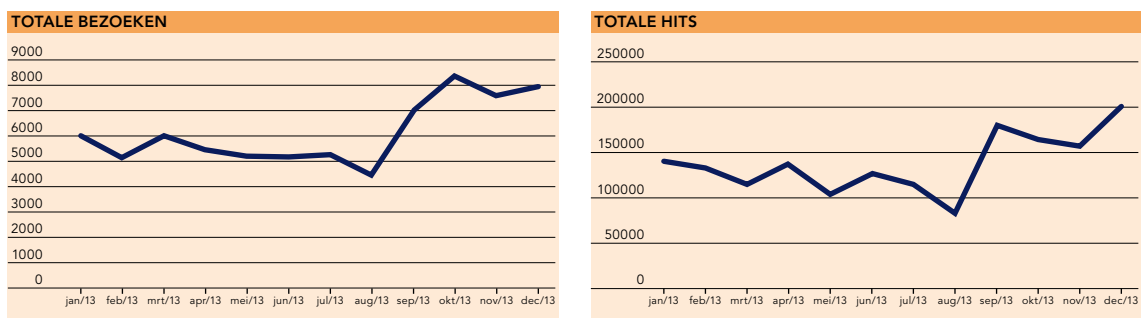
Op de tweedaagse werd met de kabinetschef van minister Smet, Guy Aelterman, ook de verdere beleidsagenda overlopen, met aandacht voor de belangen van de hogescholen.

VLHORA informeert

Als netwerkorganisatie communiceert VLHORA met de leden en de partnerorganisaties.

Als netwerkorganisatie communiceert VLHORA met de leden en de partnerorganisaties. De vele verslagen van werkgroepen en besturen zijn bij de leden, maar ook bij de overheid en de studenten die aan deze vergaderingen als waarnemers deelnemen, bronnen van informatie. Daarnaast publiceerde VLHORA in 2013 acht nieuwsbrieven waarin naast een editoriaal en beleidsonderwerpen ook evenementen in het hoger onderwijs en personalia worden opgenomen. Deze nieuwsbrief wordt naar 2.438 lezers gestuurd en heeft ook een plaats op de webstek.

De webstek van VLHORA wordt niet alleen gebruikt voor nieuws- en persberichten maar probeert ook een permanente informatiebron te blijven. De bezoekersgrafieken (zie figuur) tonen een stijgende curve, vooral naar aanleiding van VLHORA-evenementen en nieuwsberichten.

VLHORA beheert ook een Twitteraccount waarin nieuws en activiteiten worden aangekondigd en aanwezigheid op bepaalde evenementen wordt gemeld. @VLHORA_nieuws heeft momenteel meer dan 600 volgers.

Learning Outcomes

Krachtens het Decreet op de kwalificatiestructuur van april 2009 wordt van opleidingen in Vlaanderen verwacht dat ze hun profiel definiëren aan de hand van domeinspecifieke leerresultaten. De domeinspecifieke leerresultaten worden in consensus uitgewerkt door de instellingen die een bepaalde opleiding aanbieden en definiëren de competenties en vaardigheden die elke afgestudeerde aantoonbaar dient te beheersen. Ze vormen het vertrekpunt van de opleidingsbeoordeling bij visitaties en vervangen daar het oude domeinspecifieke referentiekader. VLIR en VLHORA begeleiden het gezamenlijke proces van de vormgeving van de leerresultaten.

VLIR en VLHORA begeleiden het gezamenlijke proces van de vormgeving van de leerresultaten.

Onder begeleiding van een VLIR-VLHORA-procesbegeleider schreven verschillende opleidingen in 2013 in consensus een leerresultatenkader uit. In het contacteren van de opleidingen werd de visitatiekalender als richtlijn gebruikt en werden zowel professionele als academische opleidingen waarvan het zelfevaluatierapport in juli en december 2014 verwacht werd begeleid. Dit werk werd door verschillende opleidingen als positief ervaren. De uitgeschreven leerresultatenkaders worden door de NVAO gevalideerd en vervolgens opgenomen in de Databank Hoger Onderwijs.

Vlaamse Hogescholenraad, jaarverslag 2013

© 2014, Vlaamse Hogescholenraad

Dit jaarverslag werd opgesteld onder de redactie van de VLHORA-medewerkers.

Verantwoordelijke uitgever: Marc Vandewalle

✉ Ravensteingalerij 27/3, 1e verdieping, B-1000 Brussel

☎ +32 (0)2 211 41 95

✉ info@vlhora.be

🐦 @VLHORA_nieuws

Vormgeving: Erik Desombere

Fotografie: Stefan Dewickere

Foto's: p.17 istockphoto, p.18 door medewerkers vlhora

Wettelijk depot: D/2014/12.784/2

V L H O R A

Vlaamse Hogescholenraad